

Radiografia del massís del Pedraforca

La zona del Pedraforca és una de les més complexes de tot el Pirineu. Hi conflueixen tres mantells, el Mantell del Cadí (el més jove, a sota del tot, entre el Cadí i el santuari de Queralt), el Mantell del Pedraforca Inferior (que forma la major part del Berguedà) i el Mantell del Pedraforca Superior (el més vell, que constitueix el relleu culminant de la muntanya). Hi ha una inversió dels mantells i també dels materials, ja que en molts llocs, com al Pedraforca, els més joves són a sota (el del Cadí) i els més vells, a sobre (el del Pedraforca Superior).

Passa el mateix amb els materials, en bona part dels indrets, com al mateix voltant del Pedraforca. Per exemple, al coll de la Trapa, gairebé a sota del tot, hi apareixen nivells del Garumnià (del trànsit del Mesozoic -o Era Secundària- al Cenozoic -o era Terciària), aproximadament d'uns 65 milions d'anys. Mentre que a la part superior hi ha materials del Cretàcic Inferior, d'uns 130 milions d'anys.

Al voltant del Pedraforca hi ha materials d'altres temps mesozoics i cenozoics. Dels primers cal destacar els del Triàsic Superior i els del Juràssic, d'entre uns 230 i uns 145 milions d'anys. Dels segons, cal destacar els del Paleocè i els de l'Eocè, d'entre uns 65 i uns 35 milions d'anys. De tots, cal remarcar els del Triàsic Superior (anomenat Keuper), que són eminentment plàstics, sobre els quals han *relliscat* els mantells. Estan formats per argiles i guixos. També contenen sals sòdiques (com la sal comuna), el mineral que ha donat el nom a Saldes. Els materials del Garumnià, a més, contenen importants quantitats de carbó que ha estat explotat fins a la primera dècada del segle XXI. Tot i així, els materials que hi predominen, són els carbonatats del Cretaci.

[despiece]FITXA TÈCNICA

Nom del paratge: Massís del Pedraforca.

Situació geogràfica: Termes municipals de Saldes i de Gòsol, comarca del Berguedà. A més a més, és inclòs al Parc Natural del Cadí - Moixeró.

Situació geològica: Forma part del Pirineu, dins del que alguns autors anomenaven Prepirineu. S'admet que forma part dels Pirineus meridionals, en el conjunt de mantells de corriment desplaçats cap al sud.

Procedència del nom: Ve de la pròpia forma característica.

Trets geològics: Constitueix un element geològic singular i molt espectacular. La part més alta es coneguda a tot arreu i està formada per dos nivells durs de calcàries verticals, separades per un nivell de margues, una roca més tova. Amb el temps, l'erosió entre aquests dos tipus diferents de roques li ha configurat aquesta morfologia. Els esdeveniments geològics ocorreguts durant milions d'anys que van fer erigir el Pirineu, en la zona del Pedraforca han generat una superposició de

mantells de corriment, especialment complexa.

Materials geològics: Principalment són del període Cretaci. Tot i això, els que formen els sectors més alts i que li donen la morfologia característica, són de l'Aptià (121 a 112 milions d'anys, Cretaci inferior). Són materials sobretot carbonatats, principalment calcàries i algunes margues, semblants als que en altres llocs s'utilitzen per fabricar ciment. També hi ha roques del Triàsic i Juràssic.

Edat de formació: Durant el plegament alpi. Els processos tectònics compressius han estat actius durant diferents èpoques en els últims 70 milions d'anys. Aproximadament, doncs, aquesta formació va durar uns 40 milions d'anys. [/despiece]